

Sygn. akt IV Pz 9/14

POSTANOWIENIE

Dnia 7 marca 2014r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie

IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym :

Przewodniczący : SSO Dorota Radaszkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 7 marca 2014r. w Olsztynie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. M.

przeciwko Zespołowi Szkół w J.

- o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Mrągowie VIII Zamiejscowy Wydział Pracy z siedzibą w Biskupcu z dnia 9.01.2014r. w przedmiocie kosztów zastępstwa procesowego

postanowienia :

I. Zmienić zaskarżone postanowienie w całości w ten sposób, że zasądzić od powódki na rzecz pozwanej kwotę 77,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu - kosztów zastępstwa procesowego,

II. Zasądzić od pozwanej na rzecz powódki kwotę 90,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 listopada 2013r. Sąd Rejonowy w Mrągowie VIII Zamiejscowy Wydział Pracy z siedzibą w Biskupcu na podstawie art. 332 § 2 k.p.c. w związku z cofnięciem powództwa i zrzeczeniem się roszczenia przez A. M. uchylił w całości wyrok z dnia 3 października 2013r. wydany w sprawie VIII P 134/13 i umorzył postępowanie. Sąd Rejonowy nie zawarł rozstrzygnięcia o kosztach procesu. Pełnomocnik pozwanego wniósł o uzupełnienie postanowienia z dnia 28 listopada 2013r. poprzez orzeczenie o zasądzeniu od powódki na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Wskazał także, że Sąd w uchylonym wyroku zasądził od pozwanego na rzecz powódki kwotę 917,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Postanowieniem z dnia 9 stycznia 2014r. Sąd Rejonowy w Mrągowie uzupełnił postanowienie z dnia 28 listopada 2013r. wydane w sprawie sygn. akt VIII 134/13 w ten sposób, że zasądził od powódki A. M. na rzecz pozwanego Zespołu Szkół w J. kwotę 917,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w oparciu o § 6 pkt. 4 w zw. z § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (j.t.: Dz. U. z 2013r., poz. 490). .

Zażalenie na powyższe rozstrzygnięcie złożył pełnomocnik powódki wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kwoty 77,00 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 60,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz kwoty 17,00 złotych tytułem zwrotu kosztów opłaty od pełnomocnictwa. Ponadto wniósł o zasądzenie na rzecz powódki od pozwanej kosztów postępowania zażaleniowego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Skarżący zarzucił orzeczeniu :

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. § 11 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez jego zastosowanie i w konsekwencji zasądzenie zawyżonych kosztów zastępstwa procesowego, w sytuacji, gdy w sprawie nie występowały okoliczności prowadzące do zastosowania powyższego przepisu,

- naruszenie przepisów prawa materialnego tj. § 11 ust.1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu poprzez jego niezastosowanie w sytuacji, gdy występowały wszystkie przesłanki warunkujące zasądzenie stawki minimalnej.

W odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanej uznał za zasadne żądanie powódki przedstawione w pkt. I zażalenia oraz wniósł o nieobciążanie pozwanego kosztami postępowania zażaleniowego, w tym kosztami zastępstwa procesowego powódki, podnosząc, iż jako że zażalenie jest oczywiście uzasadnione, to pozwany nie powinien ponosić negatywnych następstw omyłki popełnionej przez Sąd Rejonowy. W tej sytuacji zastosowanie winien znaleźć przepis art. 102 k.p.c.

W odpowiedzi na to pismo pełnomocnika pozwanej z dnia 24 lutego 2014r. pełnomocnik powódki ustosunkowując się do wniosku o nieobciążanie pozwanej kosztami postępowania zażaleniowego wniósł o jego oddalenie wskazując, iż w żadnym razie nie ma zastosowania przepis art. 102 k.p.c., skoro pismem z dnia 16 stycznia 2014r., wysłanym jeszcze przed uprawomocnieniem się postanowienia w przedmiocie kosztów postępowania pozwana poinformowała powódkę o wysokości zasądzonej na jej rzecz kwoty tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, wskazując równocześnie rachunek bankowy do zapłaty. To zaś utwierdziło powódkę w przekonaniu, że pozwana zamierza wykorzystać pomyłkę sądu.

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Zażalenie jest zasadne.

Rację ma żalący, iż w zaskarżonym postanowieniu, w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach procesu, zastosowana została błędnie przyjęta stawka kosztów zastępstwa procesowego – w oparciu o wadliwą podstawę prawną, przez co rzeczywiście doszło do wskazywanego zażaleniem naruszenia przepisów prawa materialnego.

Sprawa dotyczyła generalnie roszczenia o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, a następnie zmodyfikowanego roszczenia o odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, a ostatecznie wyrok uwzględniający roszczenie o odszkodowanie został uchylony na podstawie art. 332 § 2 k.p.c. w związku z cofnięciem przez powódkę roszczenia, połączonym z jego zrzeczeniem się.

Sąd Rejonowy zarówno w wyroku z dnia 3 października 2013r., który następnie został uchylony, jak i w zaskarżonym postanowieniu przy określeniu stawki kosztów zastępstwa procesowego należnych stronie procesu, zastosował § 11 ust.1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, gdy tymczasem jak słusznie podniesiono w zażaleniu właściwą podstawą prawną dla ustalenia stawki kosztów zastępstwa procesowego przy tego typu roszczeniu, z jakim mieliśmy do czynienia w sprawie

niniejszej - jest § 11 ust.1 pkt 1 tego rozporządzenia. W świetle tego przepisu rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r.: Stawki minimalne wynoszą za prowadzenie spraw z zakresu prawa pracy o : nawiązanie umowy o pracę, uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, przywrócenie do pracy lub ustalenie sposobu ustania stosunku pracy - 60 zł;

Sprawa niniejsza mieściła się w kategorii sprawy o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne. Tej kategorii sprawy nie zmieniło to, iż powódka wybrała później alternatywnie przysługujące jej roszczenie o odszkodowanie za niezgodne z prawem wypowiedzenie umowy o pracę, albowiem jest to roszczenie przysługujące pracownikowi w oparciu o tę samą podstawę prawną. Jak bowiem przyjmuje się w ugruntowanym już na tym tle orzecznictwie sądowym - w każdej z tych spraw rodzaj i stopień złożoności sprawy oraz wymagany i niezbędny nakład pracy pełnomocnika jest taki sam, niezależnie od wybranego przez pracownika lub uwzględnionego przez sąd pracy z urzędu alternatywnego roszczenia.

(por. również poza orzeczeniem przytoczonym w zażaleniu - postanowienie Sądu Najwyższego z 28.06.2012r. II PZ 12/12, LEX nr 1235832).

Stanowisko to ostatecznie podzielił również pozwany Zespół Szkół w odpowiedzi na zażalenie powódki w przedmiocie rozstrzygnięcia o kosztach w zaskarżonym postanowieniu.

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w pkt. I postanowienia z mocy art. 397 § 1 k.p.c. w zw. z art. 386 § 1 k.p.c. (zasądzona kwota to kwota 60 zł. kosztów zastępstwa procesowego + kwota 17 zł. opłaty od pełnomocnictwa).

W pkt II orzeczono z mocy art. 98 k.p.c. – zważywszy na zasadę odpowiedzialności za wynik postępowania zażaleniowego oraz z mocy § 12 ust.2 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu t.j.: Dz. U z 2013r. poz. 490 ze zm.(zasądzona kwota to 30 zł. opłaty od środka zaskarżenia + 60 zł. kosztów zastępstwa procesowego).

Sąd nie znalazł podstaw do odstąpienia od zasądzenia na rzecz strony, która wygrała postępowanie zażaleniowe należnego jej zwrotu kosztów zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik postępowania – tj. do zastosowania art. 102 k.p.c. Podstawą do zastosowania art. 102 k.p.c. nie może być „omyłka” sądu, albowiem okoliczności, które należy brać przede wszystkim pod uwagę przy zastosowaniu art. 102 k.p.c. mają dotyczyć sytuacji strony procesu, która to sytuacja jest tego rodzaju, że otwiera sądowi możliwość orzeczenia o kosztach procesu (postępowania) odmiennie, niż wynika to z ogólnych reguł procesowych. Przebieg samego procesu i związane z tym okoliczności również mogą być brane pod uwagę, jednakże w sprawie niniejszej nie zaszły tego rodzaju okoliczności, aby koniecznym było sięganie do instytucji przewidzianej art. 102 k.p.c.

W świetle wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 8 stycznia 2013r. sygn.. akt I ACa 697/12, który sąd w tym składzie podziela - do kręgu "wypadków szczególnie uzasadnionych" należą okoliczności zarówno związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Do pierwszych zalicza się np. charakter żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenie dla strony, subiektywne przekonanie strony o zasadności roszczeń, przedawnienie, do drugich - sytuację majątkową i życiową strony, z zastrzeżeniem, że nie jest wystarczające powołanie się jedynie na trudną sytuację majątkową, nawet jeżeli była podstawą zwolnienia od kosztów sądowych.

LEX nr 1281107

W sprawie niniejszej, biorąc pod uwagę krąg „wypadków szczególnie uzasadnionych” wskazanych wyżej, nie można przyjąć, że sam przebieg niniejszego procesu uzasadnia odstąpienie od orzeczenia o kosztach zastępstwa procesowego według ogólnych reguł na tym etapie postępowania (postępowanie zażaleniowe co do wysokości należnych kosztów zastępstwa procesowego, określonych postanowieniem uchylającym wyrok, co spowodowane było cofnięciem powództwa połączonym ze zrzeczeniem się roszczenia, w którym to postanowieniu kosztami ostatecznie

prawidłowo obciążona została powódka w związku ze wskazanymi wyżej czynnościami procesowymi - a sporna jest jedynie ich wysokość).

Powódka miała prawo zarówno zmodyfikować roszczenie jak i następnie cofnąć powództwo i zrzec się roszczenia i z tego tytułu winna ponieść przewidziane prawem koszty należne stronie przeciwnej. Zważyć jednakże należy, że ustalone zostały one w prawidłowej wysokości, ale dopiero w wyniku rozpatrzenia zażalenia pełnomocnika powódki. Dopiero w odpowiedzi na zażalenie pełnomocnik pozwanego uznał prawidłowość stanowiska skarżącej. Nie ma więc podstaw do odstąpienia od przyznania zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego stronie, która ten etap postępowania zainicjowała, a następnie wygrała, nawet jeżeli koszty te w zaskarżonym orzeczeniu sądu I Instancji były ustalone nieprawidłowo i była to „omyłka” Sądu „powtórzona” niejako z podobnego rozstrzygnięcia o kosztach (co do kwoty) z wyroku, który następnie został uchylony. Zawsze bowiem celem wniesienia środka zaskarżenia jest dążenie do zmiany lub uchylecia zaskarżonego orzeczenia , które obarczone jest jakąś wadliwością. W innym bowiem razie jakiegokolwiek postępowanie odwoławcze w zwykłym toku instancji (zażaleniowe czy apelacyjne) byłoby zbędne. Trudno zatem w takiej sytuacji wadliwie orzeczenie sądu I Instancji traktować jako "wypadek szczególnie uzasadniony" w rozumieniu art. 102 k.p.c.

Dlatego tego przepisu prawa nie zastosowano w niniejszym orzeczeniu sądu.